

MINISTERSTWO
**ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Departament Hodowli Zwierząt
telefon: +48 22 623 18 43
e-mail: sekretariat.dhz@minrol.gov.pl
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
www.gov.pl/rolnictwo

Warszawa, 08 grudnia 2021 r.

Znak sprawy: DHZ.bhż.850.51.2021
Sprawę prowadzi: Magdalena Fabisiak
Telefon: 22 625 22 44
E-mail: Magdalena.Fabisiak@minrol.gov.pl

**Pan
Paweł Niemczuk
Główny Lekarz Weterynarii**

Dotyczy: interpretacji przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2021/605 w kontekście przepisów krajowych regulujących kwestię produkcji w zakładach prowadzących działalność marginalną, lokalną i ograniczoną oraz w zakładach prowadzących rolniczy handel detaliczny

Szanowny Panie Doktorze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 2 listopada br. znak: GIW.WNBŻPZ.501.11.47.2021(1), zawierające pytania i wątpliwości dotyczącymi interpretacji przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2021/605 (1) w kontekście przepisów krajowych regulujących kwestię produkcji w zakładach prowadzących działalność marginalną, lokalną i ograniczoną (MLO) oraz w zakładach prowadzących rolniczy handel detaliczny (RHD), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uprzejmie informuje, co następuje.

W odpowiedzi na pytanie czy do zakładów w których odbywa się produkcja żywności w ramach MLO i RHD można zastosować odstępstwo od wyznaczania zgodnie z art. 41 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2021/605 (1) oraz w jaki sposób powinno być oznakowane świeże mięso i produkty pochodzące z zakładów korzystających z odstępstwa należy mieć na uwadze, że działalność MLO i RHD zostały zdefiniowane i wyodrębnione z innych działalności związanych z produkcją i wprowadzaniem na rynek

żywności ze względu na wymogi związane ze spełnianie przez te zakłady specyficznych wymagań związanych z bezpieczeństwem żywności lub również w celu określenia właściwej inspekcji do sprawowania nadzoru nad właściwą jakością zdrowotną żywności produkowanej i wprowadzanej na rynek przez te zakłady.

Wymagania krajowe i unijne z zakresu bezpieczeństwa żywności określone dla tych działalności pozostają bez uszczerbku dla krajowych lub unijnych przepisów dotyczących zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. W związku z powyższym przy rozpatrywaniu czy do tych działalności może mieć zastosowanie odstępstwo od wyznaczania, o którym mowa w art. 41 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2021/605 (1) należy brać pod uwagę warunki i wymagania dotyczące stosowania takiego odstępstwa wskazane w tym rozporządzeniu.

Ww. rozporządzenie w art 41 ust. 2 wskazuje, że „Właściwy organ może podjąć decyzję, że wyznaczenie, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane w przypadku zakładów przetwarzających świeże mięso i produkty mięsne, w tym osłonki, dokonujących ich rozbioru i je przechowujących, które to mięso i produkty pozyskano od lub ze świń utrzymywanych na obszarach objętych ograniczeniami II i III oraz od lub z dzikich świń na obszarach objętych ograniczeniami I, II i III, oraz zakładów, o których mowa w ust. 1 lit. d), pod warunkiem że:

- a) świeże mięso i produkty mięsne, w tym osłonki, pochodzące od świń oznakowano w tych zakładach specjalnym znakiem jakości zdrowotnej lub, w stosownych przypadkach, znakiem identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 44;
- b) świeże mięso i produkty mięsne, w tym osłonki, pochodzące od świń z tych zakładów są przeznaczone wyłącznie dla tego samego zainteresowanego państwa członkowskiego;
- c) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego pochodzące od świń z tych zakładów są przetwarzane lub usuwane wyłącznie w tym samym państwie członkowskim zgodnie z art. 33.”.

Biorąc pod uwagę ww. warunki Ministerstwo informuje, że zbywanie żywności konsumentom w ramach RHD, tak jak w przypadku handlu detalicznego, może odbywać się bez ograniczeń obszarowych. Niemniej jednak z uwagi na charakter tej działalności wydaje się, że takie dostawy w praktyce ograniczają się wyłącznie do rynku krajowego, w szczególności w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego wymagających zachowania odpowiednich warunków termicznych podczas transportu.

Natomiast dostawy żywności w ramach RHD do ww. zakładów prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta, mogą odbywać się na ograniczonym obszarze naszego kraju, tj. zakłady te powinny być zlokalizowane na obszarze województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji żywności w ramach RHD lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem.

Zbywanie żywności wyprodukowanej w ramach MLO, zarówno konsumentom, jak i innym zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta może odbywać się na obszarze jednego województwa lub na obszarach powiatów sąsiadujących z tym województwem, lub na obszarach miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, położonych w województwach sąsiadujących z województwem, w którym prowadzona jest produkcja tych produktów. Ww. ograniczenia dotyczące obszaru prowadzenia działalności MLO nie stosuje się w przypadku sprzedaży konsumentom żywności podczas wystaw, festynów, targów oraz kiermaszy organizowanych w celu promocji tych produktów - taka sprzedaż może odbywać się na całym terytorium RP, przy czym podmiot powinien poinformować o tym na piśmie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce prowadzenia sprzedaży, co najmniej na 7 dni przed dniem rozpoczęcia tej sprzedaży.

Przepisy z zakresu bezpieczeństwa żywności dotyczące działalności RHD i MLO nie określają odmiennego sposobu produkcji żywności w zakładach prowadzących takie działalności w przypadku wykorzystywania do produkcji żywności mięsa pozyskanego ze świń pochodzących z obszaru objętego ograniczeniami II i/lub III z rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2021/605 (1).

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku działalności RHD i MLO obowiązuje wyłącznie wymóg rejestracji, tj. uzyskania wpisu do rejestru zakładów prowadzonego przez powiatowego lekarza weterynarii, nie zaś zatwierdzenia zakładu, zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 852/2004 (2) i art. 4 ust. 2 lit. d rozporządzenia (WE) nr 853/2004 (3). W konsekwencji żywność wyprodukowana w tych zakładach nie podlega również obowiązkowi stosowania znaku jakości zdrowotnej lub znaku identyfikacyjnego, o którym mowa w art. 5 rozporządzeniu 853/2004 (3).

Biorąc pod uwagę powyższe, co do warunku wskazanego w literze a ww. art 41 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2021/605 (1), należy zauważyć, że

zarówno działalności MLO jak i RHD, ze względu na przepisy z zakresu bezpieczeństwa żywności nie podlegają znakowaniu, co jednak nie wyklucza stosowania takiego znaku jeżeli wynika to z innych przepisów prawa.

Natomiast co do warunku wskazanego w literze b tego artykułu, w przypadku działalności MLO ograniczenia obszarowe wskazane w przepisach dotyczących bezpieczeństwa żywności wykluczają prowadzenie sprzedaży tych produktów poza terytorium Polski, ale już w przypadku działalności RHD, ze względu na brak ograniczeń obszarowych co do sprzedaży konsumentom końcowym, nie ma takich prawnych gwarancji. Niemniej jednak charakter tej działalności może skłaniać do stwierdzenia, że taka sprzedaż ogranicza się w praktyce do rynku krajowego.

Biorąc pod uwagę warunek wskazany w literze c tego artykułu, należy zauważyć, że przepisy z zakresu bezpieczeństwa żywności dotyczące działalności MLO i RHD nie odnoszą się do kwestii obszaru na jakim przetwarzane lub usuwane są produkty pochodzące z zakładu prowadzącego MLO lub RHD.

Podsumowując, w opinii Ministerstwa nie ma przeszkód prawnych, aby zakłady prowadzące działalność MLO i RHD były wyznaczane przez PLW na wniosek podmiotu zgodnie z art. 41 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2021/605 (1), jeżeli istnieje taka potrzeba na określonych obszarach kraju i ww. zakłady spełniają inne wymogi wskazane w ww. przepisach.

Z kolei odstępstwo od takiego wyznaczania, wymaga spełnienia przez podmioty warunków wskazanych w art. 41 ust. 2 ww. rozporządzenia oraz nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej nad stosowaniem tych zasad w praktyce. Decyzja w tym przedmiocie aktualnie pozostaje w gestii powiatowego lekarza weterynarii.

Z poważaniem

Magdalena Bartosińska
zastępca dyrektora
Departamentu Hodowli Zwierząt
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021r. ustanawiające szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. L 129 z 15.4.2021, s.1 z późn. zm.)
- (2) rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm. ; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319)
- (3) rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14)